

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

вул. Чорновола 25, оф. 49, м. Київ, 01135
факс/тел.: 501-18-75, 501-18-79

р/р 2600601192 в ВАТ "СЕБ Банк",
м. Київ, МФО 300175, код 20064083

№ 2/08

від 9.01.08

Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України

В зв'язку з набуттям чинності з 1 січня 2008 р. змін до Положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок" (далі за текстом Положення), затверджених Розпорядженнями Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за № 6882 від 01.03.2007 р. та за № 7547 від 27.06.2007 р., Національна асоціація кредитних спілок України (НАКСУ) готує серію навчальних заходів з питань дотримання вищевказаного Положення кредитними спілками. В ході детального вивчення даного документу, а також, приймаючи до уваги численні звернення кредитних спілок до НАКСУ із запитаннями, на які неможливо дати однозначної відповіді, НАКСУ вважає за необхідне звернутися до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України з офіційним запитом з цього приводу. Зокрема:

1. Пунктом 3.1.1. Положення встановлено, що загальна сума заборгованості за простроченими, неповерненими, безнадійними та продовженими (пролонгованими) кредитами не має перевищувати 100 відсотків від суми регулятивного капіталу (власних коштів) за **винятком капіталу, сформованого за рахунок додаткових пайових внесків**, втім, абзацом 11 пункту 1.2 Положення **регулятивний капітал** (власні кошти) визначається як „сума фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та сума капіталу кредитної спілки, сформованого за рахунок резервного капіталу, нерозподіленого доходу (за наявності), обов'язкових пайових внесків, додаткового капіталу за винятком добровільних цільових внесків членів кредитної спілки, зменшена на суму непокритого збитку (за наявності)”. Таким чином, до складу регулятивного капіталу капітал, сформований за рахунок додаткових пайових внесків, не включається. Виходячи з вищезазначеного, в пунктах 3.1.1. та абзаці 11 пункту 1.2. наявне неоднозначне тлумачення поняття регулятивний капітал. Просимо дати роз'яснення з приводу тлумачення цього поняття.

2. Підпунктом 1.3.1 пункту 1.3 Положення встановлено момент віднесення кредитної спілки до певної групи режимів регулювання: зокрема, абзацом третім цього підпункту такий момент встановлюється „з початку нового звітнього періоду за результатами аналізу звітності кредитної спілки за попередній звітний період”. При цьому, підпунктом 1.3.3. пункту 1.3. визначено, що „Параметри, критерії ідентифікації дати віднесення кредитної спілки до певної групи режимів регулювання та значення параметрів віднесення кредитної спілки до першої, другої або третьої груп режимів регулювання встановлені в додатку”. Цим додатком визначено, що критерієм ідентифікації дати віднесення кредитної спілки до певної групи режимів регулювання для розміру активів та питомої ваги кредитів з великим ризиком у загальному кредитному портфелі є „дата подання звітності”. Поняття звітнього періоду міститься в підпункті 2.2.2. пункту 2 Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25 грудня 2003 р. за № 177, а саме: “Звітним періодом для складання форм звітних даних, які надаються до Держфінпослуг, є **календарний рік**. Форми звітних даних складаються щокварталу

Отримано 15 год. 20 хв.
"09" 01 2008 р.

Спасибо

наростаючим підсумком з початку звітнього періоду. Кредитні спілки складають звітні дані за станом на кінець останнього дня кварталу (року)”. **Таким чином, відповідно до підпункту 1.3.1 віднесення кредитної спілки до певної групи регулювання, виходячи з розміру активів, або ризиковості кредитного портфеля можливе виключно з початку нового звітнього періоду - нового календарного року.** В той же час, згідно з додатком до Положення такий момент встановлюється як „дата подання звітності” - поняття, яке не визначено нормативними документами Держфінпослуг. Вищевказаним Розпорядженням №177 визначено поняття „дата подання інформації”, а саме: „**Датою подання інформації вважається день фактичної її передачі до Держфінпослуг. При надходженні звітності поштою дата подання визначається за поштовим штемпелем підприємства (відділення) зв'язку, що обслуговує відправника.**”

Отже, в підпункті 1.3.3. пункту 1.3. та в Додатку наявне неоднозначне тлумачення моменту віднесення кредитної спілки до певної групи режимів регулювання, виходячи з розміру її активів. Просимо дати роз'яснення з приводу тлумачення цього поняття.

3. На практиці існують випадки, коли кредитна спілка за наявності ліцензії, наприклад, на залучення внесків (вкладів) членів на депозитні рахунки, фактично таких внесків не залучає. Чи означає наявність ліцензії автоматичне віднесення кредитної спілки до іншої групи регулювання?

4. Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за № 7547 від 27.06.2007 р. встановлено термін приведення кредитними спілками своєї діяльності у відповідність з цим Розпорядженням - до 1 липня 2008 року. Цим Розпорядженням встановлені критерії якості управління кредитною спілкою, зокрема, кредитні спілки, що належать до першої групи режимів регулювання, зобов'язані мати, затверджений уповноваженим органом кредитної спілки, стратегічний план розвитку (бізнес-план) на строк не менше трьох років. В які строки повинні затвердити такий бізнес-план кредитні спілки, які віднесені до першої групи режимів регулювання після спливу вищевказаного терміну, наприклад, 10 липня 2008 року, в зв'язку з отриманням ліцензії на провадження діяльності з переказу коштів, або внесенням інформації про відокремлений підрозділ кредитної спілки, який знаходиться за межами адміністративно-територіальної одиниці, на території якої зареєстрована кредитна спілка, тощо?

5. Абзацом третім підпункту 1.1. пункту 1 Положення кредитним спілкам надається право затверджувати **“додаткові нормативи та критерії, що регулюють окремі аспекти її діяльності, відповідно до законодавства та статуту”**. При цьому, четвертим абзацом цього ж підпункту встановлена вимога надавати копії положень та/або рішень органів управління, якими встановлені такі додаткові нормативи та критерії до Держфінпослуг, протягом 15 робочих днів після їх затвердження. В зв'язку з цим виникають наступні питання:

Чи стосується вимога, встановлена абзацом четвертим, виключно тих нормативів або критеріїв, що затверджені кредитною спілкою починаючи з 1 січня 2008 року, або всіх нормативів, в тому числі затверджених до набрання чинності розпорядженням Держфінпослуг за № 7547 від 27.06.2007 року?

Чи відносяться до додаткових критеріїв та нормативів співвідношення кредитів з великим ризиком до загального кредитного портфеля, а також розмір активів, контроль за якими, відповідно до Положення, кредитна спілка повинна здійснювати самостійно з метою визначення групи режимів регулювання, до якої вона відноситься? І чи повинна вона повідомляти Держфінпослуг про встановлення контролю за цими нормативами?

Чи відносяться до таких додаткових нормативів внутрішні обмеження, що встановлюються кредитною спілкою у вигляді лімітів, зокрема: обмеження розміру кредиту, що видається одному члену, обмеження розміру вкладу, що залучається від члена, встановлення граничного розміру операційних витрат у відсотках до доходу попереднього звітнього періоду, тощо?

6. Параметром віднесення кредитної спілки до першої групи режимів регулювання, згідно з Додатком до Положення визначено **„Питома вага кредитів з великим ризиком у загальному кредитному портфелі”**. Втім поняття **„кредитів з великим ризиком”**, а також поняття **„загального кредитного портфеля”** не міститься в жодному з нормативних документів Держфінпослуг. При цьому, поняття великого кредитного ризику встановлено абзацом п'ятнадцятим підпункту 1.2. пункту 1 Положення наступним чином **„великий кредитний ризик -**

кредитний ризик вважається великим, якщо заборгованість за наданими кредитами одного члена кредитної спілки дорівнює або перевищує 10 відсотків капіталу кредитної спілки”.

В зв'язку з цим виникають наступні питання, що потребують додаткового роз'яснення з боку Держфінпослуг:

Чи можна ототожнювати поняття „кредитів з великим ризиком” з визначенням „великого кредитного ризику” даним у Положенні?

Що означає поняття “загальний кредитний портфель”, чи тотожне воно поняттю “кредити, видані членам кредитної спілки”?

7. Абзацом другим підпункту 1.3.1 пункту 1.3. Положення встановлено, що віднесення кредитної спілки до певної групи режимів регулювання відбувається „з дати події (внесення інформації про відокремлений підрозділ до Державного реєстру фінансових установ, схвалення Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України (далі - Держфінпослуг) як колегіальним органом рішення про видачу відповідної ліцензії тощо)”. При цьому, у вищевказаному документі відсутній порядок віднесення кредитних спілок до певної групи режимів регулювання відповідно до подій, що відбулися до дати набуття чинності цим Положенням. В зв'язку з цим виникає питання щодо дати віднесення кредитних спілок, які станом на 01 січня 2008 року мають відокремлені підрозділи за межами адміністративно- територіальної одиниці, на території якої зареєстрована кредитна спілка, до першої групи режимів регулювання.

Чи повинна стати такою датою дата внесення до Державного реєстру фінансових установ інформації про наступний відокремлений підрозділ, що розташований за межами адміністративно-територіальної одиниці, на території якої зареєстрована кредитна спілка?

8. Які нормативи для поопераційного, щоденного та щомісячного контролю повинна використовувати кредитна спілка з першого січня 2008 року до моменту віднесення її до певної групи режимів регулювання ?

9. Абзац сімнадцятий підпункту 2.2.2 пункту 2.2 із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за № 6882, викладено в редакції “**кредити, надані членам кредитної спілки**”. Таке формулювання даного абзацу призводить до подвійного врахування сум неповернених та безнадійних кредитів в IV групі активів із ступенем ризику 100 відсотків та в V групі активів із ступенем ризику 150 відсотків, яка складається з кредитів, наданих членам кредитної спілки, визнаних неповерненими або безнадійними, що, в свою чергу, призводить до некоректного розрахунку суми активів, зважених за ступенем ризику. Просимо уточнити порядок розрахунку активів, зважених за ступенем ризику.

Враховуючи вищевказане, а також приймаючи до уваги важливість однозначного трактування даного документу та необхідність узгодження окремих його підпунктів, Національна асоціація кредитних спілок України вважає за необхідне в стислі терміни провести відповідні узгодження і просить Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України розглянути можливість відстрочення терміну введення в дію пунктів 1.1, 1.3, підпунктів 2.2.3, 2.2.4 пункту 2.2, підпунктів 3.1.1, 3.1.2, 3.1.5 пункту 3.1, пункту 4.1, підпункту 4.2.3 пункту 4.2, пункту 5 змін до “Положення про фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок”, затвердженого Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за № 6882 від 01.03.2007 року, а також змін до Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за № 7 від 16.01.2004 року, затверджених Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за № 7547 від 27.06.2007 року, до внесення необхідних змін та оприлюднення офіційного тлумачення Держфінпослуг по пунктах, що того потребують.

З повагою та надією на співпрацю,

Президент НАКСУ

П.М.Козинець